

- технологій під час викладання іноземної мови. Збірник матеріалів Міжкафедрального методологічного семінару «Сучасні освітні стратегії формування професійної компетентності майбутніх учителів початкової школи». Київ, 2011. 175 с.
3. Карп'юк О. Д. Основні принципи комунікативного орієнтованого навчання. Англійська мова та література. 2006. № 1. С. 6–8.
  4. Мартинова Р. Ю. Цілісна загальнодидактична модель змісту навчання іноземних мов [Текст]. Київ : Вища школа, 2004. 456 с.
  5. Феномен інновацій: освіта, суспільство, культура: монографія / [ред. кол.: В. Г. Кремень, В. В. Ільїн, С. В. Пролєєв]; за ред. В. Г. Кременя; Київ : Пед. думка. 2008. 470 с.

Тетяна Шестак

ОСОБЛИВОСТІ ВИКЛАДАННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ У ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ

Сучасна початкова школа має орієнтир на вільний розвиток людини, що несе за собою спрямування до вироблення у дітей творчої ініціативи, самостійності, конкурентоспроможності та мобільності.

Іноземні мови вважаються одним із ключових допоміжних факторів у цьому. Саме тому у 2012/2013 навчальному році в Україні вперше було прийнято рішення про введення вивчення іноземної мови (зокрема англійської) з першого класу.

Цей факт є очевидним підтвердженням важливості предмета для реалізації перспективних завдань різнобічного розвитку особистості. Відомо, що основною метою навчання іноземної мови є формування комунікативної компетенції, власне з урахуванням комунікативних умінь, що утворюються на основі мовних знань і навичок, оволодіння вміннями й навичками спілкуватися в усній і письмовій формі з урахуванням мотивів, цілей та соціальних норм мовленнєвої поведінки в типових сферах і ситуаціях [4, с. 6].

Вивчення іноземної мови у ранньому шкільному віці корисне для всіх дітей, оскільки воно позитивно впливає на розвиток пам'яті, уваги, мислення, уяви, стимулює загальні мовленнєві здібності, позитивно впливає на володіння рідною мовою.

Також варто відзначити виховну і пізнавальну цінність раннього вивчення іноземної мови, яка прослідковується у більш ранньому входженні дитини до загальнолюдської культури через спілкування новою для неї мовою. Слід зазначити, що для молодших школярів зовнішні враження – це сильний відволікаючий фактор [2, с. 39]. Їм важко зосередитися на незрозумілому складному матеріалі. Їхня увага

характеризується переважно невеликим об'ємом та малою стійкістю: вони можуть зосереджено займатися однією справою протягом 3–5 хвилин.

Тому велике значення у поданні матеріалу має вміння вчителя зацікавити учнів, закріпити їхню увагу. Як перевірено на практиці, тут якнайкраще допомагає прийом застосування гри. Задовольняючи потребу дитини гратися, перевтілюватися і рухатися, учитель забезпечує умови для вивчення іноземної мови.

І. М. Дичківська зазначає, що «у дитячому віці гра – це норма і дитина повинна завжди гратися, навіть коли робить серйозну роботу» [1, с. 247]. У грі існує певна суб'єктивна свобода для дитини, адже діти мають змогу самостійно розподіляти ролі, контролювати один одного, спостерігати за точністю виконання того чи іншого завдання.

Учень виконує роль, яку взяв на себе, враховуючи свій досвід. Гра стає школою соціальних відносин для кожної дитини, під час якої школярі знайомляться з великим діапазоном людських почуттів і взаємостосунків, навчаються розрізняти добро і зло. Саме завдяки грі дитина якнайповніше розкривається і проявляє свої здібності.

За ігровою методикою ігри поділяються на предметні, сюжетні, рольові, імітаційні, драматизовані. Розглянемо деякі з них.

1) Гра «Математик»

Доцільно використовувати на етапі актуалізації опорних знань учнів, рефлексії та при проведенні бінарних уроків.

Мета: повторити вживання числівників в іноземній мові, розвинути навички логічного мислення, виховати прагнення до колективізму.

Хід вправи: Кожен колір позначити певним числом. Учні отримують малюнки для зафарбовування, де у відповідному сегменті малюнка написаний математичний приклад. Учень повинен правильно назвати числа англійською мовою, розв'язати приклад і відповідним кольором зафарбувати сегмент.

Використовується для закріплення вивчених лексичних одиниць, а також для розвитку навичок логічного мислення.

2) Гра «3 речі»

Доцільно використовувати на етапі повторення і закріплення засвоєних раніше знань із застосуванням вже сформованих умінь і навичок.

Мета: розвиток навичок усного мовлення, логічного мислення, виховання інтересу до вивчення німецької мови.

Хід гри: Кожен учень отримує дидактичну картку, на якій написано 3 фрази. Дитина продовжує свої фрази, одночасно слухаючи свого партнера, потім пари обмінюються дидактичними картками. Гра продовжується, доки учень не отримає дидактичну картку із фразами, які були на початку гри.

3) Вправа «Диктант-картина»

Доцільно використовувати на етапі вдосконалення вмінь та навичок вживання граматичного матеріалу.

Мета: закріплення вивчених лексичних одиниць, вживання прийменників, навичок логічного мислення та аудіювання, виховання інтересу до навчання.

Хід вправи: Учитель читає повільно текст, у якому використано велику кількість прийменників. Учні повинні зобразити те, що вони чувають. Використовується для закріплення знань учнів при вживанні прийменників, розвиваються навички аудіювання.

Зрозуміло, що не менш важливим допоміжним елементом для учителя є роздатковий матеріал – основний компонент навчально-методичного комплексу для учнів початкових класів. Він представляє собою набір предметних, сюжетних, тематичних картинок, малюнків, що призначаються для роботи як в класі, так і вдома [5, с. 191]. Цей набір має бути у кожного школяра.

Мислення у дітей конкретне, тому новий матеріал важливо ілюструвати. Тут спрацьовує добре відомий і ефективний при вивченні іноземних мов метод наочності. Формування навичок спілкування іноземною мовою починається з розуміння, і вже потім відбувається засвоєння потрібної лексики та використання її у певній мовленнєвій ситуації [3, с. 94].

Як підтверджує практика, одним із найкращих інноваційних прийомів є використання ігор із введенням казкових персонажів або ж власне відтворення тієї чи іншої казки. На основі вже відомого сюжету дитина, не замислюючись над значенням слова іноземної мови, легко відтворює необхідну дію. Цей метод подання іншомовного матеріалу педагогами-науковцями вважається одним із найефективніших, у чому я також особисто переконалася на власно проведених заняттях.

Отже, сьогодні викладаючи іноземну мову у початковій школі педагог, використовуючи необхідну кількість інноваційних прийомів, має запропонувати такий спосіб засвоєння знань, який був би спрямований саме на розвиток дитини. Для цього важливо, щоб власне дитина виступала головним дієвим героєм на уроці, почувала себе вільно та комфортно, брала активну участь у навчальній діяльності.

Список використаних джерел

1. Дичківська І. М. Інноваційні педагогічні технології: Навчальний посібник. Київ : Академвидав, 2004. 352 с.
2. Приходько Д. С. Інтеграція сучасних технологій у процес вивчення та викладання іноземних мов. Матеріали ІХ Міжнародної науково-практичної конференції «Сучасні підходи та інноваційні тенденції у викладанні іноземних мов». Київ, 2014. 191 с.
3. Krois Linder A., Firth M. and Translegal Introduction to international legal

- English. Teacher's Book. Cambridge University Press, 2008. 184 p.
4. Smolanka V. I. UzhNU strategic goal – the creation of innovative European university level. *Transcarpathian true*. 2015. № 8 (15786). P. 6.
  5. Teaching English as a Second Foreign Language. Heinle L Heinle Publishers. Boston, Massachusetts. 2011. 235 p.

Олена Штербава

ДІЯЛЬНІСТЬ «РУСЬКОЇ ТРІЙЦІ»

На початку 30-х років XIX ст. центром національного життя та національного руху в Галичині стає Львів. Саме тут виникає напівлегальне демократично-просвітницьке та літературне угруповання «Руська трійця». Таку назву воно отримало тому, що його засновниками були троє друзів-студентів Львівського університету і водночас вихованців греко-католицької духовної семінарії: М. Шашкевич (1811–1843), І. Вагилевич (1811–1866) та Я. Головацький (1814–1888), які активно виступили на захист рідної української мови (термін «руська» для галичан означав українська).

Поява ідей Романтизму на українському ґрунті підготовлена визначними здобутками історичної науки й фольклористики. Вже у XVIII ст. важливим явищем духовного життя народу стали козацькі літописи – Літопис Самовидця, Літопис Григорія Граб'янки, Літопис Самійла Величка та «Історія Русів». За своїм змістом – це яскраві зразки історико-документальної прози, які головню присвячені подіям часів Б. Хмельницького. Ці літописи відіграли значну роль у зростанні національної свідомості освічених кіл українського громадянства, в розвитку українського романтизму. У другій половині XIX ст. І. Франко в праці «Критичні письма о галицькій інтелігенції» беззастережно відводить «Руській трійці» роль творців галицько-українського відродження [5], зауваживши, що при всій своїй непослідовності, відсутності чітко розробленої програми, в порівнянні з кращими європейськими зразками, «Руська трійця» була непересічним явищем у Галичині.

У 1832 р. члени «Руської трійці» згуртували навколо себе однодумців, котрі ставили собі за мету розгорнути культурно-освітню діяльність. Головною програмою гуртка було: через освіту й літературний поступ розбудити свідомість західноукраїнського народу [1, с. 215]. Своєю діяльністю «Руська трійця» стверджувала, що «нарід руський – одне з головних поколінь слов'янських, і що русини Галичини є часткою великого українського народу, який має свою історію, мову і культуру» [4, с. 249].

Джерелом діяльності «Руської трійці» служили твори української літератури, філологічні, історичні та етнографічні праці вчених, зокрема